

Akugu 'Ba YAKOBA

^I Ma Yakoba bo koja laja 'ba Boko'ba kina gbi 'ba n̄ere Ȳesu Kur̄isit̄o, mum̄ot̄o ye kpe bilaka 'ba Boko'ba ame ga kiȳeȳike r̄oye 'deni m̄i d̄olin̄o nime pili ne.

Gomo Ti Akiyari

^{II} L̄ond̄o ma ga, odo akiyari 'ba gomo ma gege m̄oto ga ko'ja ye olomake r̄o l̄on̄o r̄o mb̄emb̄e go lende mo. ^{III} Miya ziye, odo konyake d̄o gomo mo naga nima 'deni ti ti'di d̄oye nḡi r̄o ma laka go lende 'ba Ȳesu ti k̄o'b̄oke 'deni nḡi nduw̄e di p̄ot̄o mo r̄o bo m̄i k̄edd̄i. ^{IV} O'b̄oke nduw̄e ti m̄i k̄edd̄i kinza kogake kpeye ra go lende nime 'd̄o k̄edd̄ike r̄o bilaka ma laka zi Boko'ba kinza a ma k̄enȳe m̄oto k̄ed̄i ra miye.

^V Ne odo kiya te n̄i bo m̄oto k̄edd̄i r̄o lisa 'ba akikali, ititi Boko'ba, kina bo ti ki'di yi 'deni nḡi kikali wa. R̄om̄oȳi Boko'ba na r̄o bo ki'di wa r̄o ma sari zi bilaka kinza d̄o kose teyi. ^{VI} Kina odo kiya te kititi Boko'ba go wa m̄oto, ziȳi ti'di d̄oȳi gomo r̄o ma laka Boko'ba ed̄i ki'di nḡi ziȳi. Kina kinza ki'di lende mo d̄e kilik̄o d̄oȳi. Bilaka ame k̄ed̄i ki'di lende nime kilik̄o d̄on̄i ne bo ed̄i 'ba bo k̄oz̄o surupu 'ba d̄o mini l̄obu ame lili k̄ed̄i kome nduw̄e kilaki timo ne tara. ^{VII-VIII} Bo inza ti meri ma kod̄oro m̄i bo kina ma ki'di bo k̄o'b̄o nḡi nduw̄e tuȳi k̄ori abo ne. Kina 'd̄o bo kikali nḡi r̄o ma laka Boko'ba inza ki'di wa ma k̄oto m̄oto du te zi bo.

Bɔ Lisa

IX Kpe bilaka 'ba Kurisitö ame ga rɔ lisa ne, olomake ti mi këyi römöyï äddike 'deni rɔ wa ma mbiri di kɔmɔ Boko'ba. **X** Kina gbï tara, kpe bilaka 'ba Kurisitö ame ga rɔ bɔ wa ne, olomake ti mi këyi römöyï äddike 'deni rɔ wa ma titiyi di kɔmɔ bilaka 'ba dɔliŋɔ nime. Römöyï bɔ wa ni ti kote rönni kada mɔtɔ ti wa 'bënni ga kɔzɔ dɔwöru 'ba ŋgëri ame lili këdi kome kote yaga ne tara. **XI** Kada ɔdɔ di bëri ti tututu 'bëni kɔŋma ŋgëri ŋgï kututu yaga. Kina dɔwöru mo ga kilayi ŋgï me yaga tele mo kirasi rönï ŋgï. Kina gbï tara, bɔ wa ti kölä 'deni gbï di dɔ wa 'bëni ga tara.

Mi Këddi

XII Ne ɔdɔ ni bɔ mɔtɔ ki'di miyï ŋgï këddi zi gomɔ, koloma kinza koga kpëyi dë gɔ lende 'ba Yësu, Boko'ba ti ko'dɔ yëyi ma laka 'deni ŋgï döyï ti didi ma ŋburuŋburu. Kɔzɔ ame bo Boko'ba bo kiya 'deni mɔlo ti'di didi ma ŋburuŋburu zi ya ame ga kɔ'ɔ bo ne tara.

XIII Ne ɔdɔ ni bɔ mɔtɔ gomɔ këdi 'deni ko'dɔ yi, kinza kiya dë te, "Boko'ba na me 'deni këdi ki'di gomɔ nime ko'dɔ ma 'dɔ mari mo'dɔ lende kënyë." Inza du tara, wa mɔtɔ inza ame 'dɔ ki'di Boko'ba ko'dɔ lende kënyë, kina bo i'di gomɔ dë gbï ko'dɔ bilaka 'dɔ ki'di lijë kari to'dɔ lende kënyë. **XIV** Meri kënyë 'bënni 'ba bilaka lesi na kindëndë lijë 'deni kinda'ba lijë, kina ma ki'di lijë ko'dɔkɔ ŋgï rɔ to'dɔ lende kënyë. **XV** Kina meri kënyë 'bënni ga kënyï kɔmɔ ŋgï köyö rɔ lende kënyë. Kina ɔdɔ lende kënyë nima kulu rönï 'deni na köyö 'bëni ŋgï rɔ tölë.

XVI Kpe löndö ma mɔ'ɔ kulöwö naga nime, kinza kiliköke dɔye dē. **XVII** Wa ame ga pili Boko'ba kēdi ki'di zize ne kina 'do rɔ wa ma laka kina gbī nge rɔ wa ma kele. Bo na me ko'ba kada ni, ti nyepe ni gbī ti kēlu 'ba mitorɔ. Ne bo ö'bö dē tiyese rɔ bo yaga kɔzɔ 'ba kada ame kēdi kiyese rōni yaga 'do ki'di gɔ bi kēdi kōlu dɔyayi nime ne tara, kina bo uyī rɔ bo dē gbī. **XVIII** Bo o'dokɔ ze 'do dēdike rɔ wa ma kele rɔ do kiteli di mī löngö wa pili ame ga bo ko'ba doliŋɔ nime bine ne, kina me bo kuwöwö lende kodɔrɔ abo 'deni zize 'do ki'di ze dididike yaga rɔ ma lölöwö.

Mbili Ni Ti Kpa

XIX Kpe löndö ma mɔ'ɔ kulöwö naga nime, ziye tikali lende naga nime laka. I'dike mbili ye kapa tuwö lende ne tine, i'dike kpeye kēdi rɔ ma kirindi di bi tiya mo. Kina kinza kēnyike dē gbī welo rɔ 'diri ti bilaka mɔɔ, **XX** römöyī bilaka ame 'deni rɔ 'diri ne inza kikali to'do wa ma laka ame ga Boko'ba ko'dokɔ ne. **XXI** Olake gɔ lende kēnyē pili, kinza ko'doke mī kombi dē kpe. Ojeke mbili ye laka gɔ lende 'ba Boko'ba. Bo i'di lende naga nima 'deni miye 'do ki'di tigo ziye 'do kɔmɔ ye di mī tölē.

XXII-XXIII Ne kinza kö'böke dē tuwö lende 'ba Boko'ba nge rɔ tuwö, ziye gbī 'do tari to'do mo. Bo ame kēdi kuwö 'bēni lende 'ba Boko'ba nge ti mbili nī kinza bo ko'do dē ne, bo ēdi 'ba bo ka ku'bölu rɔ bo rɔ tu'bölu. Bo ēdi 'ba bo kɔzɔ bilaka ame kēdi kongɔ rōni di mī mandara ne tara. **XXIV** Bo onɔ rɔ bo laka di mī mandara ne ɔdo bo kari 'deni mbowa yaga kinē bo tönē udölu ngi yaga di do bo. **XXV** Ne bo ame kinda'ba kö'du

ki'di 'ba Boko'ba ko'do ki'di kinza kudölu di do bo ne, bo na ti kedi ti yeyi ma laka mi ako'do abo, romöyü kö'du ki'di 'ba Boko'ba na pili ro ma laka ki'di ze gbi dedike ro do ngölo.

XXVI Ni bo moto ma di ziyi iya te ni bo ko'do motu na? Ne odo kiya te kogbo do donde'de yi de beri di bi tiya lende, eddi e'bi ka ku'bölu royi ro tu'bölu. Kina motu ko'do 'bi naga nima edi ka ngi ro wa sari zi Boko'ba. XXVII Romöyü motu ma laka ame 'bu ze Boko'ba ko'doko di zize ne, kina ro tokonyi kiri'bala ni ti makuru'be ame ga ro lisa ne di mi gomo 'beni ga, kina gbi 'do dongoke roze laka di zi lende konya 'ba dolingo naga nime.

II

Komo Geli

I Kpe löndö ma ga ame ki'dike doye 'deni go lende 'ba nere ze Yesu Kurisito löbu 'ba do wa pili ne, kinza ko'doke komo geli de zi bilaka. II Odo kiya te bilaka ma riyö moto ga kako mi bi 'ba motu 'be, bo moto ro bo wa ti bongö ma kele roni ti wa 'ba dokole kazi ma kele, kina bo moto 'beni ro bo lisa ti bongö ngoro roni kako gbi, kinza ko'doke geli de mi longö lijé. III Ne odo kiya te bo ama ti bongö ma kele roni ne na kenyike nge kumotoke ro ma laka kiyake teyi, kiya te, "Ako koloma do kiti ma laka nime bine." Kina kebe kenyi kuyike komoye do bo ma ti bongö ngoro roni nima kiyake te, "Ni, oro 'beyi yayi, ala ako koloma beri mi yayi bi ndize bine." IV Irasike kö'du 'deni romöyü ebeke 'deni

za kozake mi bilaka ti to'do burë 'ba bilaka ro ma kënyë.

^V Kpe löndö ma mo'ö kulöwö naga nime, uwöke lende nime laka. Bo lisa 'ba doliño naga nime lijë na Boko'ba koza 'deni 'do ki'di dönni go lende 'ba Yësu. Kina lijë na ti këdi kozo bo wa tara komo bo. Bo ëdi ko'do yëyi zinni ti wa ma laka 'ba mitoro kozo ame bo kiya 'deni molo to'do yëyi zi ya ame ga ko'ö bo ne tara. ^{VI} Ne kina me kpe kebeke za 'böwu titi'ja bo lisa. Ma kikalike 'beye, yë mo ga na këdi konbenbe ye ne? Bo wa na dë? Bo wa naga nima lijë na këdi kitinjï goye komo kitï 'ba burë. ^{VII} Ikalike dë, lijë na gbï tönë koloma bine ro tiya kpa kënyë ro nere ze Yësu Kurisitö ame kpe ro bilaka mo ga ne?

^{VIII} Kö'du ki'di 'ba nere ze Boko'ba ame kugu mi buku abo ne, iya te, “’ö lëpi yi mato gbï kozo ame ko'ö yida röyi ne tara.” ’do kiya te ko'doke 'deni ngï tara o'doke lende ma laka 'deni. ^{IX} Ne odo kebe ko'doke geli 'deni mi löngö bilaka, o'doke lende kënyë 'deni kina inzake gbï kpe ro bo koro kö'du ki'di 'ba Boko'ba. ^X Römöyi kö'du ki'di 'ba Boko'ba nime odo koro 'deni me kina kebe kënyï 'böwu kirasi nge ro ma koto moto, irasi lijë nima 'deni pili ro gomo. ^{XI} Kö'du ki'di 'ba Boko'ba mato iya 'deni te, “Kinza ko'do yëri dë.” Kina mato iya 'deni gbï te, “Kinza kupö bilaka dë.” Ne odo kiya te ko'do yëri dë pele, kina odo kupö bilaka 'deni irasi kö'du ki'di 'ba Boko'ba 'deni kina inza kpe ro bo koro mo.

^{XII} Kina me miya 'deni ziye, i'dike lende ko'do 'be ga ti lende kiya 'be ga kö'bö pili ro ma laka. Römöyi kö'du ki'di 'ba Boko'ba i'di ye 'deni

kolomake rɔ dɔ ɲgölö. Kina i'dike lende mo kēdi dɔye, Boko'ba ēdi ko'dɔ burē 'be kada mɔto ti lende naga nime. Ɔdɔ kiya te o'dɔke ala o'dɔke dē pele. ^{XIII} Mī kada 'ba burē mo nima yayi Boko'ba inza ki'di mī bo kēyi kpe rɔ bilaka ame ga ko'dɔ mī kēyi dē gbī zi lēpī nnī ga ne. Bo ti kodɔ karama ɲgī dōnnī. Ne ya ame ga rɔ bɔ mī kēyi ne inza koloma rɔ tikere mī kada mo nima.

To'dɔ Lende Laka

^{XIV} Löndö ma ga, ɔdɔ nī bɔ mɔto kiya te i'di dōyi 'deni gɔ lende 'ba Yēsu Kurīsītö, ne ɔdɔ kiya te ko'dɔ lende laka mo dē lende 'bī naga nima ēdi ka ɲgī rɔ wa sari. Kina gbī ti'di dōyi ɲge gɔ lende 'ba Yēsu Kurīsītö nima inza kikali tɔmɔ yi di mī burē 'ba Boko'ba. ^{XV} Ɔdɔ kiya te nī bɔ mɔto kari ko'ja löndö yī ti lēmi yī mɔto ga kēdi rɔ leri 'ba bɔɲgɔ ala 'ba wa mɔto ame gɔ lijē konyo ne, ^{XVI} kina kēnyi kiya zinnī, kiya te, “Boko'ba ki'di yēyi laka abo koloma dɔye, koja gɔ akonyo ziye gɔ konyoke, ki'di bɔɲgɔ 'ba bi kēyi ziye.” Ma komeri 'bēyi lende 'bī nima ti ko'dɔ wa'di zi bilaka naga nima? Rɔ ma laka ɔdɔ kiya te ki'di wa mo tɔ nima lijē kēdi rɔ leri mo ne dē zinnī, lende 'bī naga nima inza ko'dɔ wa mɔto du te zinnī. ^{XVII} Kina gbī tara, bɔ ame kēdi kingele 'bēni ɲge kiya te bo i'di dōni 'deni gɔ lende 'ba Yēsu Kurīsītö kinza bo ko'dɔ lende laka 'ba Boko'ba mo dē ne, lende kiya abo naga nima ēdi ka rɔ tōku.

^{XVIII} Ɔdɔ bɔ mɔto kēnyi 'ba bo kiya te, “Bɔ nime na ki'di dōni 'deni rɔ ma laka gɔ lende 'ba Yēsu Kurīsītö, kina bɔ ame na rɔ bɔ ko'dɔ lende laka 'ba Boko'ba.” Ti mēnyi mititi bɔ mo nima miya

te, “İyëti zö te, bilaka môtô ti kikali 'ba bo nge ti'di dönî gô lende 'ba Yësu Kurisitö rô ma sari kinza ma bo ko'dô lende laka mo totondo mo ga?” Ne 'bama ndôbô ko'dô ma na ti kileme rô ma laka ziye mi'di dôma 'deni gô lende 'ba Yësu Kurisitö. **XIX** I'dike dôye 'deni gômo Boko'ba ëdi nge kôto. Tine ele sowa. Ne nöki ame gbî rô bô koja laja 'ba Satani ne lîjê ikali lende nima gbî kôzô wa nima tara, kina rônî ki'di ngî tilê'di di zi tikere gô kô'du mo.

XX Nî bô dô kirindî nime, mëdi mileme ziyî rô ma laka. Ôdô bô môtô kiya te bo i'di dönî 'deni gô lende 'ba Yësu Kurisitö kina ôdô bo ko'dô lende laka 'ba Boko'ba dë, lende abo naga nima ëdi ka rô wa sari. **XXI** Onğoke 'bu ze löbu Abarayama te. Wa'di na ki'di Boko'ba kidëki Abarayama rô bô lende laka? Lende ko'dô laka 'ba Abarayama ame bo kilagi dë 'dô tumu kole abo Yisika rô roma zi Boko'ba ne, kina ma ki'di 'dô Boko'ba kidëki bo rô bô lende laka ne. **XXII** Kina donğoke te, Abarayama i'di dô bo gô lende 'ba Boko'ba kina bo ko'dô lende mo rô ma laka. Kina ndôbô abo naga nime ki'di bo ngî kikali lende 'ba Boko'ba rô ma laka. **XXIII** Lende nime o'dô rônî 'deni kôzô lende ma tönê kugu molo mî buku 'ba Boko'ba kiya te, “Abarayama i'di dô bo 'deni gô lende 'ba Boko'ba kina me ki'di Boko'ba kidëki Abarayama rô bô lende laka ne.” Kina ma 'dô kiya te Abarayama rô bô pöri ma laka 'ba Boko'ba ne.

XXIV Kina me dikalike 'deni lende ko'dô laka 'ba bilaka na këdi ki'di Boko'ba kidëki lîjê rô bô lende laka. Inza nge gô lende 'ba ti'di dönî gô lende abo. **XXV** Kina gbî kôzô lende 'ba Raba ma

tönë rɔ 'ja bɔ rɔnyɔ mi kada 'ba 'bu ze löbu ga bine ne tara. Boko'ba idëki loko 'deni rɔ bɔ lende laka gɔ lende laka 'bëni ame loko ko'dɔ zi bɔ kore ze ga 'ba Yisarele ame koja kari bi tonɔ mi dɔliɔ 'bënni ne, ame loko kota lijë koloma liɔ 'bëni kina loko kokɔnyi lijë ki'di kirina kebe gɔ kori mɔɔ ne. ^{XXVI} Kina gbï tara bɔ ame kiya te bo i'di dönï 'deni gɔ lende 'ba Yësu Kurisitö rɔ ma sari kinza bo ko'dɔ lende laka 'ba Boko'ba dë ne, lende abo nima ëdi ka rɔ töku kɔzɔ yida rɔ ame 'deni kinza didi yimo ne tara.

III

Dɔnde'de

^I Löndö ma ga, kinza bilaka ma konzi 'beye mɔɔ ga koloma dë me rɔ bɔ kɔmɔ kiyandi 'ba lende 'ba Boko'ba. Römöyi dikalike 'deni ze ame ga rɔ bɔ kɔmɔ kiyandi ne, ze na Boko'ba këdi kodɔrɔ bicï lende rɔze rɔ dɔ kiteli di dɔ 'ba ya ma laki pili. ^{II} Ze bilaka lesi pili dirasike lende ma konya. Ne ɔdɔ bɔ mɔɔ kirasi lende ma kɔɔ mɔɔ dë ti tiya lende ma kënyë, bo na rɔ ma laka rɔ ma kɔɔ, kina bo na gbï ti kikali togbo dɔ yida rɔ bo ga pili bëri.

^{III} Donɔɔke kosani te, ze bilaka lesi di'dike yamo kpamo kina dosike kabi yoki mo 'dɔ ki'di kuwö dɔze, ame 'dɔ dikalike tuyi kpamo gɔ kori ame ga dëdi do'dɔkɔke tari teyi ne. ^{IV} Kina donɔɔke lende 'ba sorope ame ga këdi kilingere kebe dɔ mini löbu ne gbï te. Sorope naga nima iyöbu 'bënni nɔgï rɔ dɔ kiteli ame lili ma kembe na nɔge këdi kitiɔi gomo 'dɔ kari. Ne bilaka ebe tuyi kpamo ti nɔgëri ma titiyi kari gɔ kori ame lijë

kēdī ko'doko tari teyi ne. ^V Dōnde'de ze bilaka lesi nime na gbī tara. Bo na ma le titiyi, tine bo ebe tēbī rō bo ti tiya lende ma löbu naga.

Dongoke pa'do te, pa'do ma titiyi odo kogba kusu mi lindi 'ba moli ma löbu edi konma tara kote yaga. ^{VI} Dōnde'de ze bilaka lesi nime edi gbi kozo pa'do tara, bo na rō mi zana 'ba lende kenyē 'ba dolinō nime. Kina me bo gbi rō kapa 'ba yida roze mōto kina bo ki'di lende kenyē ngi kita'ba kote roze pili. Kina me dōnde'de kusu pa'do ma löbu 'ba Gehena 'deni ngi rō didi ze ga 'do kirasi loma ze ga pili yaga.

^{VII} Ze bilaka lesi dikalike ti'di dokomali yeri 'ba yi moko, ti yali ni, ti wa ma titi ma kedi kele kebe beri naga, ti kenze ni kedi mi komo kozize.

^{VIII} Ne botō ma kotō mōto ikali de ma 'do kogbo do dōnde'de ni beri. Dōnde'de 'beni ngi rō wa ma kenyē ame kikali de toloma le, bo oso 'beni ngi lo ti wowo ma kata ame ga kedi kupō bilaka ngi kozo wowo 'ba mure tara ne.

^{IX} Kina me dedi dilēluke nere Boko'ba ame rō 'bu ze ne ti dōnde'de ze ga kina debe duyike 'bowu gbi tulomu bilaka lepi ze ga ame Boko'ba ko'ba 'deni gbi kozo bo tara ne timo. ^X Akilelu ma laka ni ti lomu ma kenyē naga edi kodo kpaki di mi kpa kotokoto nima. Londō ma ga, lende nima ele de, kinza do'doke de tara. ^{XI} Daa kotō ikali de ma 'do kulowu mini ma kindili gbi ti mini ma kata di komo kotokoto nima. ^{XII} Ngēri kēlu ikali de ma 'do kana kolo kina ngēri maa ikali de gbi ma 'do kana kēlu. Kina gbi tara daa ame kedi kulowu 'beni rō ma konzolorō ne ikali de ma 'do kulowu mini ma laka.

Akikali Ma Laka

^{XIII} Nī bə mətə ɔdɔ kəddi rɔ bə kikali lende, oloma rɔ bə ko'dɔ lende laka 'dɔ lende kəyi 'bi na kileme akikali 'bi nima. ^{XIV} Ne ɔdɔ kəddi rɔ bə mi kombi, rɔ bə mi kata, kina gbi rɔ bə mi kututu, kinza kebe dē tēbi rōyi gɔ dōyi kiya te nī bə kikali lende na. Nī bə ame kəddi kiya tara ne lende 'bi nima inza du te rɔ ma kodɔrɔ. ^{XV} Kina akikali 'bi nima inza gbi rɔ ma Boko'ba ki'di. Akikali 'ba Satani ni ti 'ba bilaka 'ba doliŋɔ nime na ka. ^{XVI} Römöyi mi kombi ni ma ti mi kututu na kēdi ki'di bilaka kebe to'dɔ lamo ni ti lende ma kénye mətə ga.

^{XVII} Ne bilaka ame ga Boko'ba na ki'di akikali 'bēni teyi ne lijē o'dɔ 'bēni wa pili rɔ ma kodɔrɔ. Lijē o'dɔ 'diri dē ti bɔtɔ kina lijē o'dɔ kɔmɔ kénye dē gbi dɔ bilaka. Kina lijē o'dɔ mbili minyi dē gbi, lijē ö'bö 'bēni ti mi kəyi, kina lende ko'dɔ 'bēni ga kö'bö ŋgi pili rɔ ma laka. Ya ame ga 'deni te ne o'dɔ kɔmɔ geli dē zi bilaka, meri 'bēni pili rɔ ma laka. ^{XVIII} Lijē na rɔ bə lata mi löŋgö ya ma konzi, ame lende kəyi 'bēni ki'di bilaka 'deni 'dɔ koloma kö'bö to'dɔ lende laka 'ba Boko'ba.

IV

Mi Kombi

^I Wa'di ga na kēdi ki'di ye kamoke ko'dɔke 'diri rɔ gɔ rɔye? Meri gɔ ako'dɔkɔ ma kénye 'ba yida rɔye ga na kēdi ko'de lende naga nima. Römöyi meri naga nima ö'bö ŋgi rɔ to'dɔ ya miye 'dɔ kogbɔ ye bəri. ^{II} O'dɔkɔke wa mətə ga, kina ɔdɔ ko'jake dē yɔ kina miye kényi kombi ŋgi rɔ lēpi

ye ga. Kina mi kombi 'be ga kodo ngi ro lamo ni ti 'diri ziye 'do tupo lepi ye ga yaga.

Ne wa mo naga nima ko'dokoke ne o'jake de romoyi ititike Boko'ba de su go lende mo. ^{III} Ne doo kititike Boko'ba go lende 'ba wa mo naga nima bo inza ki'di gbi ziye romoyi akititi 'be ga ele de. Eddi kititike wa naga nima doo ki'di 'deni ziye 'do ki'dike nge koloma ro wa 'ba lonjo 'ba gbagba ye ga.

^{IV} Kpe bilaka ebeke toga kpeye go lende 'ba Boko'ba kozo 'ja ame kedii ko'do yeri di do me'de ni ne tara. Ikalike de su to'o wa 'ba dolinjo nime na ro wa ame kedii ko'do ya ti Boko'ba? Bilaka ame ga kiya ronni ro bo ko'o wa 'ba dolinjo nime kulowo ne lije na ko'do ronni 'deni ro bo ko'do ya ti Boko'ba. ^V Ikalike de, lende tone kugu mi buku 'ba Boko'ba ne edi ngi ro ma laka, ame kugu kiya te, doki'di nime Boko'ba ki'di mize ne ngi ro doki'di 'ba mi kombi? ^{VI} Tine Boko'ba mi bo eyi roze sowa kina me bo ki'di tigo ame ro do kiteli di do mi kombi ze ga ne. Edi 'deni gbi kozo lende ma tone kugu molo mi buku 'ba Boko'ba kiya te, "Boko'ba edi ro ya ti bilaka ame ga ko'bo tuboto ronni ne. Mi bo edi keyi nge ro ya ame ga koto e'benni donni le beri ne."

^{VII} Kina me medii miya ziye lende 'ba Boko'ba na kuwoke domo. Ilagike yaga di ro 'ba Satani 'do ki'di bo kirina yaga di roye. ^{VIII} Akoke zi Boko'ba kina bo ti kako gbi ziye. Kpe bo lende kenyé naga nime, olake go lende kenyé yaga. Kpe bo doki'di riyó naga nime, i'dike doye go lende 'ba Boko'ba ti doki'di koto. ^{IX} Uduke molo te di zi

lende kënyë 'be ga. Kinza kögöke dë kpe, ö'böke rō monō. Kinza kolomake dë kpe rō lōŋō, ne tine ö'böke rō meri. ^X Ilekike roye titiyi bëri kōmō Boko'ba kina bo ti ki'di ye 'deni ŋgi këddike mbiri.

^{XI} Löndö ma ga, kinza kiti'jake lëpi ye ga dë. Nī bō ame këddi kiti'ja lëpi yī ga ame 'deni rō 'ba Kurisitō ne, kiya lījē rō ma kënyë, kö'du ki'di 'ba Boko'ba na ma 'deni kiti'ja kiya rō ma kënyë ne. Kina inza ë'bī kpe rō to'dō kö'du ki'di 'ba Boko'ba, ëddi ë'bī 'deni za rō to'dō burē mo. ^{XII} Tine Boko'ba bo na ŋge kōtō kpōki rō bō kō'dō burē, kina bo na gbī ŋge rō bō ki'di kö'du ki'di. Bo na ŋge ti tigo 'ba tōmō bilaka di mī tölē, kina bo ëdī gbī ti tigo 'ba tupō bilaka timo. Ne nī 'bëyi o'dōkō 'deni to'dō rōyi rō yē, odo kebe gbī bi to'dō burē 'ba rō lëpi yi ga?

Tudöli Boko'ba

^{XIII} Uwöke doma te, kpe bilaka ame ga këddi kiyake te, “Tilëndö dëdī dari dō gawo ma te 'dō dari doloma yayi kōmō kōō kōtō bi tugō ndögō 'dō do'ja yamo.” ^{XIV} Ikalike lende 'ba bi kēzē ma tilëndö ra? Kina ikalike lende 'ba loma 'be ga ra gbī yō? Rō ma laka loma 'be ga ëdī ŋge kōzō matutu tara. Oloma ŋge mbowa kina koya ŋgi yaga. ^{XV} Lende 'beye ame 'dō kö'böke rō tiya mo ne kina me, iyake te, “Ōdō kiya te ŋere Boko'ba kō'dōkō zize ki'di gō bi kēzē laka dōze tilëndö 'dō dari do'dōke wa ma te.” ^{XVI} Dëne lende kiya 'be naga nima ti kēdī ka rō dōli. Kina dōli ma kōzō wa nima tara ëdī rō lende kënyë.

XVII Kina me le'jete ikalike lende laka 'deni, ne ɔɔɔ ko'dɔke dē o'dɔke lende ma kēnyē 'deni.

V

Bɔ Wa

^I Kpe bɔ wa ni, uwöke dɔma. Uduke konyoke kökö mɔlo te di zi gomɔ löbu nime kēdi ko'dɔko todɔ mo dɔye ne. ^{II} Wa mbēmbē 'be naga nima ēdi kirasi rōnni, kina kulörö ēdi konyo bɔŋɔ kele 'be naga nima gbī. ^{III} Rɔ yamo 'be naga nima ēdi koromaro, kina ɔɔɔ rɔmo koromaro 'deni kirasi rōni tine, ti kileme lende 'ba yida rɔye 'deni ŋgī. Ti koŋma yida rɔye 'deni ŋgī kɔzɔ pa'do tara. Römöyī kada ame rɔ ŋburuŋburu 'ba dɔliŋɔ nime ne kina 'deni me, ne kina kēddike 'beye za gba bi tototo wa rɔ mbēmbē.

^{IV} Oŋɔke bɔ ndɔbɔ ame ga kēdi kumu nyönyu di mī nyaka 'be ga ne te. Opike girīsī 'bēnni ga dē yɔ, kina me lijē 'deni ŋgī ti monɔ rɔ ma kēnyē gɔ lende mo. Monɔ 'bēnni ömö 'deni ŋbö mbili Boko'ba bɔ tigo dɔ kiteli. ^V Ne 'beye kpe ŋgī rɔ lɔŋɔ di dɔliŋɔ nime bine ti wa ŋbaŋi. Kina ki'dike yida rɔye 'deni ŋgī kɔnɔ kɔzɔ kamölö ame kēdi ko'dɔko 'deni 'dɔ tari tumu mo ne tara. ^{VI} Odɔke karama 'deni dɔ bilaka ma laka naga kina kupöke mɔto ga 'deni gbī ŋgī yaga rɔ ma sari kinza ma lijē ko'do wa mɔto ziye.

Loma Ti Kɔmɔ Ki'di

^{VII} Löndö ma ga, olomake liya ti kɔmɔ ki'di ŋbö kömö mī kada 'ba tako 'ba ŋere ze Yēsu Kurīsītö ame bo kēdi kileki kako dɔliŋɔ nime bine ne. Oŋɔke bɔ nyaka ni ma kēdi koloma ē'bēnni ga

le liya ti kɔmɔ ki'di gɔ tɔrɔ ɲbɔ kɔmɔ mi kpa dɔlili te. Lijɛ oloma ti kɔmɔ ki'di ɲbɔ lijɛ ko'ja wa ma laka di mi nyaka 'bɛnni ga mi kada 'ba kpa dɔlili. VIII Kina 'dɔ kolomake gbɛ tara ti kɔmɔ ki'di ti mi kɛddi rɔmɔyi kada 'ba tako 'ba ɲere ze Yɛsu Kurisitɔ ɔwɔ dɛ kpe.

X Lɔndɔ ma ga, gɔmɔ ame ga kɛdi ko'dɔ ye ne kinza kuduke monɔ mo dɛ ti lɛpi ye mɔtɔ ga. ɔdɔ kebeke tudu monɔ mo ti lɛpi ye ga, Bɔko'ba ɛdi kɔdɔ karama dɔye gɔmɔ mi kada 'ba burɛ abo. Kina me 'deni kada mo ɔwɔ dɛ kpe.

X Lɔndɔ ma ga, ɔɲgɔke lende ko'dɔ 'ba bɔ kumɛ lende 'ba Bɔko'ba ma mɔlo tɔnɛ ga koloma rɔ tiya lende 'ba Bɔko'ba zi bilaka ne te. Lijɛ oloma ti mi kɛddi kina lijɛ kogbɔ rɔnni ɲgi kɔrɔ kpa gɔmɔ mo. Kina 'dɔ ko'dɔke gbɛ kɔzɔ 'bɛnni tara. XI Lijɛ ogbɔ dɔki'di nni kina me dɛdi diyake te Bɔko'ba o'dɔ yɛyi ma laka zinni ne. Kina ikalike di gɔ lende 'ba Eyobo ame bo koloma ti mi kɛddi rɔ gɔ kɔwɔ ne, kina ikalike 'deni gbɛ ma Bɔko'ba kokɔnyi bo di pɔtɔ gɔmɔ abo rɔmɔyi Bɔko'ba bo ɛdi ti mi kɛyi rɔ mbɛmbɛ rɔ bilaka abo ga.

Ndose Ma Nburunburu

XII Lɔndɔ ma ga, lende ame rɔ dɔ kiteli ne kina me mɛdi miya ziye. Kinza kulɔmuke rɔye dɛ ti mitɔrɔ ala ti dɔyayi ala ti wa mɔtɔ. ɔdɔ kuti 'deni gɔ lende mo tɔ nima, iya te, "Yɛɛ." Ne ɔdɔ kilagi ɛ'bi 'deni, iya te, "Ee." ɔdɔ ko'dɔ 'deni pili tara, Bɔko'ba inza kpe kɔdɔ karama dɔyi.

XIII Ni bɔ mɔtɔ ɔdɔ kɛddi ti gɔmɔ ititi Bɔko'ba 'dɔ bo kokɔnyi yi. Ni bɔ mɔtɔ ɔdɔ kɛddi rɔ lɔɲɔ

ilëlu Boko'ba ti ngala koba. ^{XIV} Ni bo mato odo keddi do rako'c idëki bilaka ma löbu 'ba kanisa kako ziyi 'do lijë kondi 'bu röyi kititi Boko'ba ti közi kakpa 'ba nere ze Yësu Kurisito go bo kileño yi. ^{XV} Lijë i'di dönni 'deni go lende 'ba Boko'ba, kina bo ti kileki do akititi 'bënni nima ngi kileño yi di do rako'c 'bi nima. Kina odo kiya te ko'do lende kënyë mato ga 'deni pele molo, Boko'ba ëdi kola yi ngi gomo.

^{XVI} Kina o'doko ziye 'do kodoke kpeye go lende kënyë 'be ga ro go roye, kina 'do kititike Boko'ba gbï go lende 'ba lepï ye ga 'do bo kokonyi lijë. Kina Boko'ba ti kileño ye ngi di do rako'c 'be ga römöyi akititi 'ba bo lende laka ëdi ti tigo ro do kiteli. ^{XVII} Dongoke Eliya te, bo gbï ro bilaka lesi kozo ze te. Bo ititi Boko'ba ti doki'di koto 'do ko'jono toro kinza ka'di mi doyayi 'ba Yisarele. Kina kada keze ngi nbö komo koo mota kodo domo nyepe modokoto. ^{XVIII} Kina bo kileki kititi Boko'ba 'böwu 'do ki'di toro ka'di kina toro ka'di ngi ro ma kënyë, dokomali wa 'ba doyayi pili kënyë kötu yaga.

^{XIX} Löndö ma ga, i'dike lende nime keddi laka dbye. Odo bo mato di mi löngö ye nima kënyë koco yaga di mi kori 'ba lende laka 'ba Boko'ba kina odo bo mato kari ko'de bo 'deni 'böwu mi kori nima, ^{XX} bilaka mo nima bo olo lepï bo nima ko'do lende kënyë ne 'deni yaga di mi tolë. Kina Boko'ba ti kola bilaka mo nima ngi go lende kënyë ma konzi ame ga bo ko'do ne.

**Ndose Kɔɔ Laka, Buku 'ba Tisaki ni Tɔɔ
to Lömu La'ja 'Ba Yësu Kurisitö Nere Ze
Jur Modo: Ndose Kɔɔ Laka, Buku 'ba Tisaki ni Tɔɔ
to Lömu La'ja 'Ba Yësu Kurisitö Nere Ze New
Testament+**

copyright © 1998 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Jur Modo)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-18

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source
files dated 29 Jan 2022

4cdbc69b-5207-55d8-8df2-e743cba8dc07